

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS
9021 Győr, Városház tér 1.

..... napirendi pont

Dr. Dézsi Csaba András polgármester előterjesztése

Javaslat
a Győri Értéktár Bizottság 2022. évi beszámolójának
elfogadására

Győr, 2023. május 9.

Előterjesztő:

Dr. Dézsi Csaba András
polgármester

Meghívásra javasoltak: Szeles Szabolcs alpolgármester, mint a Győri Értéktár Bizottság elnöke

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

Nagyné dr. László Edit
jegyző

Az előterjesztést készítette: Kulturális Osztály

Dr. Dézsi Csaba András polgármester előterjesztése

Javaslat a Győri Értéktár Bizottság 2022. évi beszámolójának elfogadására

Tisztelt Oktatási, Kulturális, Sport és Turisztikai Bizottság!

A helyi értékek összegyűjtése, megismertetése, népszerűsítése és ápolása kiemelkedő fontossággal bír Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata számára, ezért az önkormányzat 2021. március 15-i hatállyal létrehozta a Győri Értéktár Bizottságot.

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvényben, valamint a magyar nemzeti értékek és a hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendeletben lefektetett nemzeti célokkal összhangban a Győri Értéktár Bizottság feladata és célja értékeink minél szélesebb körben történő bemutatása, népszerűsítése, a helyi értékek rendezése, értékelése, közbecsülésük megteremtése vagy növelése, a lokálpatriotizmus, a lokális közösségi tudat erősítése, valamint, hogy meglássa és megláttassa egy-egy helyi közösség arculatának különleges értékeit, láthatóvá, értékévé tegye mind a győriek, mind mások számára.

A fenti célok megvalósítására az Agrárminisztérium által kiírt HUNG-22 számú pályázatnak köszönhetően az Önkormányzat 2,5 millió forint összegű támogatásban részesült, mely pályázat megvalósítása folyamatban van.

Továbbra is feladatunk, hogy a győri értékeket minél több fórumon jeleníthessük meg, hogy ezáltal egyre több lakos tájékozódhasson a Győri Értéktár működéséről, az értékgyűjtés menetéről, javaslattevési lehetőségről. Ezen törekvésünk megvalósítása érdekében a jövőben még inkább szeretnénk élni a social media által kínált lehetőségekkel, továbbá tervben van egy, az Értéktárról szóló kisfilm elkészítése, bemutatása.

A Győri Értéktár, a győri kincsesláda megtöltésében nagy szerepe van a helyi lakosságnak, ezáltal is erősítve a helyi közösségi tudatot. A bizottság az elmúlt esztendőben több felhívást tett közzé a helyi sajtóban az értékgyűjtésre, kincskeresésre. A kulturális intézményekben továbbra is folyamatosan elérhetőek a javaslattevéshez szükséges nyomtatványok. A lakosok ezen kívül a gyor.hu honlapon az Értéktár felületen értesülhetnek a bizottság munkájáról, a javaslattevési feltételeiről.

A Győri Értéktár Bizottság működésének adminisztratív háttérét a Kulturális Osztály biztosítja. A bizottság 2022. évben összesen 3 alkalommal ülésezett (2022. január 17-én, 2022. május 2-án, 2022. december 12-én), mely ülések keretében 3 új érték felvételére került sor, így jelenleg már 17 értékkel büszkélkedhet a Győri Értéktár (1. melléklet: értékek listája).

Az újonnan felvett értékek bemutatása:

1. A Győr-nádorvárosi Evangélikus Templom

A győri evangélikus gyülekezet az első világháborút követően döntött úgy, hogy újjvárosi temploma mellett szükség volna a város déli részén egy második templomépületre is. Az építkezés 1940-ben vette kezdetét Sándy Gyula – maga is evangélikus – nyugalmazott műegytemi tanár tervei alapján. A neves tervezőnek a két világháború között 35 templomterve valósult meg, melyek közül a szakértők a román építészeti stílus sajátosságainak figyelembe vételével megvalósuló nádorvárosi templomot tartják a legkiemelkedőbb munkájának. Külön érdekessége az előrelépő, köoszlopokkal megtámasztott, oromzatos kapuzat és a bástyaszerűen kiképzett harangház. A belső berendezés legértékesebb darabjai Schima Bandi aranykoszorús iparművész feszülete és gyertyatartói, valamint a vörös márványból készült keresztelőkút, amit Borsos Miklós szobrászművész alkotott. A medencét a

négy evangélista alakja oszlopként tartja. A mű sajátossága, hogy az alkotó a szinoptikus evangélisták arcvonásait a kor híres művészeiről mintázta.

2. „Insula Lutherana épületegyüttes”

A folyók városában, Győrben egyik legszebb, legsajátosabb organikus példája a természeti adottságok és az épített környezet évszázados összhangjának az Insula Lutherana épületegyüttes. A Rába-folyó kanyarulatában, a Bécs-Budapest útvonal íve mentén építette fel legnagyobb templomát és vállalt segítő feladatainak intézményrendszerét (iskola, Szeretetház) a győri evangélikus közösség. A szimbolikus bárka, vagy hal formájú, épületeivel falként körülvett Insula Lutherana középpontjában az ország egyik legszebb evangélikus temploma, az Evangélikus Öregtemplom áll. E köré épültek fokozatosan a gyülekezet egyéb funkciókat ellátó épületrészei, az Evangélikus Iskola és a Szeretetház.

3. „Az egykori, győri Ágyúgyárhoz tartozó megfigyelőállások”

A győri ipar fejlődésében a hadiipar is nagy szerepet játszott. Az Ágyúgyár és a hozzá tartozó korszerű lőtér létesítéséről 1913-ban döntöttek. A megfigyelőállásokban (dekoungokban) a városból kilőtt lövedékek röppályáját, becsapódási helyét figyelték. A Győrszentivántól Gönyűig húzódó terület rejtje az épületeket, melyek az Ágyúgyár történetének mementói. Az Ágyúgyár lőterén 10 km hosszú vasútvonal is létesült. A vasbeton/föld dekoungok kutatása 2021-ben kezdődött. A kutatások jelenlegi állása szerint a győri ágyúgyári lőtér az Osztrák-Magyar Monarchia egyik legmodernebb tüzérségi lőtere volt a maga korában. A tervek szerint ezeket a megfigyelőállásokat erdei, kihelyezett kiállítótérként új életre keltenék, ezzel őrizve az ágyúgyár és a világháborúk történetét.

A testület kezdeményezte az Insula Lutherana épületegyüttes települési érték Győr-Moson-Sopron Vármegyei Értéktárba történő felvételét, annak szakrális és történelmi jelentőségére, településen túlmutató egyediségére tekintettel. A Győr-Moson-Sopron Vármegyei Értéktár Bizottság 1/2022. (XII. 9.) számú határozatával a fent nevezett értéket felvette a Vármegyei Értéktárba és azt a kulturális örökség kategóriába sorolta.

A bizottság döntést hozott továbbá arról, hogy az értéktárba eddig bekerült, illetve a jövőben bekerülő értékek oklevélben részesülnek.

Összegzőként elmondható, hogy a Győri Értéktár Bizottság működése, feladatainak ellátása sikeres, tevékenységével hozzájárul a győri értékek megismertetéséhez. Az értéktár folyamatos bővüléséhez azonban a tagok aktivitásán túl az is szükséges, hogy a városlakók magukénak érezzék helyi értékeink feltárásának és összegyűjtésének ügyét. Reményeink szerint a kiállítás, a szóróanyagok és a kisfilm segítségével az értéktár híre egyre több emberhez eljut, előmozdítva ezáltal a győriek értékgyűjtését.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy a Győri Értéktár Bizottság 2022. évről készített beszámolóját az alábbi Határozati javaslatban foglaltak szerint fogadja el.

Határozati javaslat

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Oktatási, Kulturális, Sport és Turisztikai Bizottsága az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 30/2012. (XII. 19.) önkormányzati rendelete 2. számú mellékletének 3. alcím 3.4. pont 3.4.12. alpontjában kapott felhatalmazással a Győri Értéktár Bizottság 2022. évi beszámolóját jóváhagyja.

Felelős: Oktatási, Kulturális, Sport és Turisztikai Bizottság elnöke

Határidő: azonnal

Győr, 2023. május 9.

Dr. Dézsi Csaba András
polgármester